

მუშათა და გლეხთა მთავრობის

კანონთა და განკარგულებათა კრებული

სახალხო კომისიათა საგზოს და ეკონომიური საგზოს
სამმეთა მმართველობის გამოსცემა

1933 წ. ივნისს 29.

№ 13

მედიის

შ ი ნ ა ა რ ს ი

186
1933/21

სამხედრო საქმე

168. 1911 წლის დაბადებული მოქალაქეების მუშათა და გლეხთა წითელი არმიის რიგებში მორიგი გაწვევის მომზადებისა და ჩატარების უზრუნველყოფის შესახებ საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე.

ზღმწიფო სარაიონთაშორისო კომისიების შე-
შაობის შესახებ.

172. „საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე ნა-
თქი ფართობების და მოსავლის აღწესების ორ-
განიზაციის თაობაზე“ გამოცემული დადგენილე-
ბის გაუქმების შესახებ.

სახალხო მეურნეობის ხაერთო საქითები

169. საქართველოს სსრ-ში სახალხო-სამეურ-
ნეო გეგმის აღსრულების მსვლელობისათვის
მეთვალყურეობის მოწყობის შესახებ.

შ რ ი მ ა

მ რ ე წ ვ ე ლ ო ბ ა

170. „სარეწაო კოოპერაციის სისტემის ბაზით
სადებიტორო დავალიანების დაფარვის ღონის-
ძიებათა თაობაზე“ გამოცემული 1932 წ. ნოემბ-
რის 22-ის დადგენილების მოქმედების ვადის
განგრძობის შესახებ.

173. 1933 წელს საგზაო მშენებლობაში მოსაბ-
ლეობის შრომითი მონაწილეობის წარმებში შე-
სახებ.

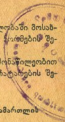
174. მოსაბლეობის შრომითი მონაწილეობით
საგზაო მშენებლობის თვიურის ჩატარების შე-
სახებ.

სახაზართლო წყობილება და ხაზართლის წარმოება

მიწა, ტყე, წყალი, სოფლის მეურნეობა

171. საქართველოს სსრ-ში მარცვლეული
კულტურების მოსავლიანობის გამოზრდევით სა-

175. სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექ-
სის 346 მუხლის 1-ლი ნაწილისა, 353, 355 359
და 370 მუხლების შეცვლის შესახებ.

სამსხედრო სამედი

168. დადგენილება ც.ა.კ.

1911 წლის დაბადებული მოქალაქეების მუშათა და გლეხთა წითელი არმიის რიგებში მორიგი გაწვევის მომზადებისა და ჩატარების უზრუნველყოფის შესახებ საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე.

1911 წელს დაბადებული მოქალაქეების მიმდინარე წელს მუშათა და გლეხთა წითელი არმიის რიგებში მორიგი გაწვევის მომზადებისა და ჩატარების უზრუნველყოფის მიზნით სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმი ადგენს:

1. მიმდინარე წელს მუშათა და გლეხთა წითელი არმიის რიგებში მორიგი გაწვევის მომზადებისა და ჩატარებისათვის ხელის შესაწყობად საბჭოთა, პროფესიონალური, კოოპერატიული და საზოგადოებრივი ორგანიზაციების მიერ წარმოებული მუშაობის ხელშეწყობისა და კონტროლის განსახორციელებლად დაარსებულ იქნეს სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმიდან მთავრობის კომისია სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივნის აშხ. თენგიზ ჭლენტის თავმჯდომარეობით და შემდეგი წევრების შედგენილობით: 1) აშხ. ბერიძე—თავმჯდომარის მოადგ. (საქართველოს ოლქის სამმართველოს უფროსი), 2) აშხ. საყვარელიძე და წილოსანიძე (საქ. კ.კ.(ბ) ც.კ.), 3) აშხ. მგელაძე (ალკკ ცენ. კომ.), 4) აშხ. ანთაძე და კაკაურიძე (ს.კ.კ.), 5) აშხ. მარტპაროვი (საქ. თავ. ავიაციის ც.კ.), 6) აშხ. გოდარელიძე (მძიმე მრეწვ. საბკ. რწმუნ. სამმართველო საქ. სსრ), 7) აშხ. კალანდაძე (საქ. სსრ მსუბუქი მრეწვ. საბკომი), 8) აშხ. შამალაძე (საქ. სსრ ჯანსაჯომი), 9) აშხ. ვაშაკიძე (საქ. სსრ განსახკომი), 10) აშხ. აფციანური (საქ. სსრ მიწსახკომი), 11) აშხ. ხიხაძე (საქ. სსრ იუსტიციის საბკომი), 12) აშხ. გიორგი ელისაბედაშვილი (საქ. სსრ მუშგლებ. საბკომი), 13) აშხ. თომა სიხარულიძე (გაზ. „მუშა“), 14) აშხ. დავით გვაზავა (გაზ. „კომუნისტის“ რედაქ.), 15) აშხ. რახმანი (გაზ. „ტრუ. რაბოჩი“-ს რედაქ.).

მთავრობის კომისიის პასუხისმგებელ მდივნად დაინიშნოს აშხ. გრ. ავალი-შვილი.

2. აფხაზეთის ავტ. სსრ, აჭარისტანის ავტ. სსრ და სამხრეთ-ოსეთის ავტ. ოლქის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტები, საქართველოს სსრ რაი-აღმასკომები და საქალაქო საბჭოები, ყველა ცენტრალური და ადგილობრივი საბჭოთა, პროფესიონალური და საზოგადოებრივი ორგანიზაცია—პარტიული, კომკავშირულ ორგანიზაციებთან და ადგილობრივ სამხედრო მმართველობის ორგანოებთან მჭიდრო კავშირის გაბმით—დაუყოვნებლივ უნდა შეუდგინენ 1911 წ. დაბადებულ მოქალაქეთა მიმდინარე წელს მუშათა და გლეხთა წითელ არმიაში მორიგი გაწვევის მოსამზადებელი და ჩასატარებელი მუშაობის ფართოდ გაშლას და მოაწყონ ამ მიზნით აღმასკომებთან, სასოფლო საბჭოებთან,

სამრეწველო საწარმოებთან, საბჭოთა მეურნეობებთან, საზანქანო-სატრეკტორო სადგურებთან და კოლმეურნეობებთან მორიგი გაწვევის დამხმარე კომისიები და ჯგუფები.

3. მორიგი გაწვევის დამხმარე მთავრობის კომისიამ განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიაქციოს წვევამდელთა მტკიცე სოციალურ-კლასობრივ შერჩევას, რომ ამით შესაძლებლობა მოესპოს კლასობრივად მაგნე და ზნეობრივად მერყევე ელემენტებს მუშათა და გლეხთა წითელი არმიის რიგებში შეპარვას, აგრეთვე წვევამდელთა შორის წერა-კითხვის უცოდინარობის და წერა-კითხვის მცირედ მცოდნეობის ლიკვიდაციას; წვევამდელების წინასწარი საშუალო მომზადება, და გაწვევისათვის მზადება და მისი ჩატარება კომისიამ უნდა აწარმოოს ქვეყნის თავდაცვის უნარიანობის შემდგომი განვითარებისა და მეორე ხუთწლედის პირველი წლის სამეურნეო-პოლიტიკური ამოცანების წარმატებით შესრულების მიმართულებით.

4. მთავრობის კომისიის მოქმედებასთან და გაწვევის ირგვლივ წარმოებული აგიტ-მასური მუშაობის ჩატარებასთან დაკავშირებული ხარჯების დასაფარავად გაცემულ იქნეს ამ კომისიის განკარგულებაში სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის სახსრიდან სათანადო თანხა.

სრ. საქ. ც.ა.კ.-ის თავმჯდომარე ფ. მაზარაძე.

სრ. საქ. ც.ა.კ.-ის მდივანი თ. ჟღენტაძე.

1933 წ. მაისის 8.

ტფილისი.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ 106 №-ში 1933 წ. მაისის 10.

სახალხო მეურნეობის სამართო საქითხავი

169. დადგენილება ს.კ.ს.

საქართველოს სსრ-ში სახალხო-სამეურნეო გეგმის აღსრულების მსვლელობისათვის მეთვალყურეობის მოწყობის შესახებ.

სახალხო-სამეურნეო გეგმის აღსრულების მსვლელობისათვის კონტროლის გამუჯობების მიზნით საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. საქართველოს სსრ სახალხო კომისარიატებისა, რესპუბლიკანური სამეურნეო ორგანოებისა და კოოპერატიული ცენტრების საწარმოო-საგეგმო სექტორებში გამოყოფილ იქნენ სპეციალური თანამშრომელნი, რომელთაც დაეკისროთ სახალხო მეურნეობის სათანადო დარგების ხაზით გეგმების აღსრულების მსვლელობის შესახებ მიმოხილვების შედგენა და ღონისძიებათა შემუშავება საქართველოს სსრ სახელმწიფო საგეგმო კომისიის პროგრაამებისა და მინიშნებების მიხედვით; ამ თანამშრომლების სახელი და გვარი სამი დღის ვადაზე უნდა ეცნობოს სახელმწიფო საგეგმო კომისიას.

აღნიშნული ღონისძიება განხორციელებულ იქნეს რესპუბლიკანური ორგანიზაციების და კოოპერატიული ცენტრების შტატების გაუდიდებლად. შტატების სათანადო ვარდაქმნით.

2. დაევალოს სახალხო კომისარიატებისა, რესპუბლიკანური სამეურნეო ორგანიზაციებისა და კოოპერატიული ცენტრების ხელმძღვანელოთ—ყოველთვე განიხილონ კოლექციასა თუ პრეზიდენტში საკითხი სათანადო დარგებში გვეგების აღსრულების მსვლელობის შესახებ და შეიმუშაონ პრაქტიკული ღონისძიებანი ამ გვეგების წარმატებით შესრულებისათვის.

3. დაევალოს საქართველოს სსრ სახელმწიფო საგვეგო კომისიას—ყოველთვე, არა უგვიანეს 15 რიცხვისა, წარუდგინოს საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებულ ეკონომიურ საბჭოს მოხსენება უკანასკნელი თვის სახალხო-სამეურნეო გვეგის აღსრულების მსვლელობის შესახებ—სათანადო პრაქტიკულ ღონისძიებათა აღნიშვნით.

შენიშვნა. კვარტალისა, 6 თვისა, 9 თვისა და წლიური გვეგის აღსრულების მსვლელობის შესახებ სახელმწიფო საგვეგო კომისია მოახსენებს სათანადო პერიოდის უკანასკნელი თვის გვეგის აღსრულების მიმოხილვასთან—არა უგვიანეს საანგარიშო პერიოდის მომდევნო თვის 20 რიცხვისა.

4. დაევალოს საქართველოს სსრ სახალხო კომისარიატებს, რესპუბლიკანურ სამეურნეო ორგანიზაციებს და კოოპერატიულ ცენტრებს და აგრეთვე საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე მომქმედ ყველა ფედერატიული და საკავშირო მნიშვნელობის მქონე საწარმოს და ორგანიზაციას, მათ ხელმძღვანელოთა პირადი პასუხისმგებლობით, წარუდგინონ ხოლმე საქართველოს სსრ სახელმწიფო საგვეგო კომისიას—გვეგების აღსრულების შემოწმებელი სექტორის ხაზით—გვეგების აღსრულების თვიური მიმოხილვები პრაქტიკული ღონისძიებებითურთ არა უგვიანეს 11 რიცხვისა, ხოლო კვარტალური, ნახევარწლიური, ცხრათვიური და წლიური მიმოხილვები—არა უგვიანეს საანგარიშო პერიოდის მომდევნო თვის 15 რიცხვისა.

შენიშვნა 1. უკანასკნელი თვის მიმოხილვასთან ერთად უწყებები და ორგანიზაციები წარადგენენ მთელი გასული დროის შეფასებას.

შენიშვნა 2. უწყებებისა და ორგანიზაციების მიერ წარსადგენმა მიმოხილვებმა უნდა მოიცვან სახალხო მეურნეობის სათანადო დარგის ყველა საწარმო, იმისდამოუხედავად, თუ ვის ექვემდებარება იგი (საკავშირო, ფედერატიული, რესპუბლიკანური და ადგილობრივი).

5. უწყებებისა და ორგანიზაციების მიერ წარსადგენ მიმოხილვებში გამოყოფილ იქნეს განსაკუთრებული თავი სახალხო მეურნეობის სათანადო დარგის კაპიტალური მშენებლობის შესახებ.

6. წინადადება მიეცეს საქართველოს სსრ სახელმწიფო საგვეგო კომისიას—შეიტანოს სახალხო-სამეურნეო გვეგის აღსრულების კვარტალურ, ნახევარწლიურ და წლიურ მიმოხილვებში თავი სოციალურ-კულტურულ მშენებლო-

ბის შესახებ, რომელმაც უნდა მოიცვას განათლებისა და ჯანმრთელობის საკითხები.

7. მიენიშნათ უწყებებისა და ორგანიზაციების ხელმძღვანელების ალსრულების შესამოწმებლად საჭირო მასალების წარუდგენლობა ან არა თავის დროზე წარდგენა, რაც ჰშლის საგვეგმო ორგანოების მუშაობას და ამასთან ერთად სახალხო-სამეურნეო გვეგმის ალსრულებიდან გამომდინარე მთავრობის ღონისძიებათა განხორციელებასაც, განხილულ იქნება როგორც სამსახურის მოვალეობის უგულვებელყოფა, რაც იმაში გამოიხატება, რომ აღრიცხვის საქმე ცუდად არის დაყენებული როგორც ცენტრალურ აპარატში, ისე ადგილობრივ.

8. წინადადება მიეცეს იუსტიციის სახალხო კომისარიატს:

ა) გასცეს თავისი ბაზით დირექტივა იმის თაობაზე, რომ, სახელმწიფო საგვეგმო კომისიის ან მისი ადგილობრივი ორგანოების მოთხოვნით ყველა იმ შემთხვევაში, როდესაც დარღვეულია სახალხო-სამეურნეო გვეგმის ალსრულების შესამოწმებლად საჭირო მასალის წარდგენის ვადები და წესი, პასუხისმგებაში იქნენ მიცემულნი სისხლის სამართლის ან საღისეციკლინო წესით როგორც უშუალო დამნაშავენი აღნიშნული მასალის წარუდგენლობაში ან არა თავის დროზე წარდგენაში, ისე აღრიცხვის საქმის დაყენებისათვის პასუხისმგებელი პირნი;

ბ) იხმაროს ღონისძიება აღნიშნულ დარღვევათათვის პასუხისმგებლობის გასაძლიერებლად კანონით გათვალისწინებულ ფარგლებში.

9. მიენდოს ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ავტონომიური ოლქის ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტებს განახორციელონ ამ რესპუბლიკებსა და ოლქში ანალოგიური ღონისძიებანი.

საქ. სსრ ს.კ.ს-ის თავმჯდომარე გ. შვალაბლიშვილი.

საქ. სსრ ს. კ. ს-ის საქმეთა მმართველი რ. შოშაზია.

1933 წ. მაისის 10.

ტფილისი.

მ რ ე წ ვ ე ლ ო ბ ა

170. დადგენილება ც.ა.კ. და ს.კ.ს.

„სარეწაო კოოპერაციის სისტემის ბაზით სადებიტორო დავალიანების დაფარვის ღონისძიებათა თაობაზე“ გამოცემული 1932 წ. ნოემბრის 22-ის დადგენილების მოქმედების ვადის განგრძობის შესახებ.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

„სარეწაო კოოპერაციის სისტემის ბაზით სადებიტორო დავალიანების დაფარვის ღონისძიებათა შესახებ“ გამოცემული სრულიად საქართველოს ცენტრალ-

ლური აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქართველოს სსრ სახალხო-კომისარათს
საბჭოს 1932 წ. ნოემბრის 22-ის დადგენილების მოქმედების ვადა (საქ. სსრ
კან. კრ. 1933 წ. 1-ლი №-ი, მუხ. 12) განგრძობილ იქნეს 1933 წლის ნოემბრის
სის 15-დე.

სრ. საქ. ც.ა.კ-ის თავმჯდომარე ფ. მაზარაძე.

საქ. სსრ ს.კ.ს-ის თავმჯდომარის მოადგ. ა. ჟოფიაშვილი.

სრ. საქ. ც.ა.კ-ის მდივანი თ. ჟღენტა.

1933 წ. მაისის 7.
ტფილისი.

მიწა, ტყე, წყალი. სოფლის მეურნეობა

171. დადგენილება ს.კ.ს. და ს.კ.პ.(ბ) ც.კ.

საქართველოს სსრ-ში მარცვლეული კულტურების მოსავლიანობის
გამომრკვევი სახელმწიფო სარაიონთაშორისო კომისიების
მუშაობის შესახებ.

ყველა მარცვლეული კულტურების და მზეუტყვრიტის მოსავლიანობისა და
მთელი აღებული მოსავლის შესახებ ზედმიწევნითი ცნობების გამოსარკვევად
სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭომ 1932 წ. დეკემბრის 17-ის დადგე-
ნილებით მოეწყო მარცვლეული კულტურების და მზეუტყვრიტის მოსავლიანობისა
და მთელი აღებული მოსავლის გამომრკვევი მუდმივი სახელმწიფო კომისია.

ამ კომისიის ადგილობრივი ორგანოები არიან სახელმწიფო სარაიონთა-
შორისო კომისიები და რწმუნებულები (ოლქსა, მზარესა და რესპუბლიკაში),
რომელნიც მთლად თავიანთ მუშაობაში ექვემდებარებიან მარტოოდენ სსრ კავ-
შირის სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებულ ცენტრალურ სახელმწიფო კო-
მისიას.

მოსავლიანობის გამომრკვევი სპეციალური ორგანოების სისტემის მოწყობა
გამოწვეულია იმით, რომ, რადგანაც სამიწათმოქმედო ორგანოებში, ხოლო მთელ
რიგ შემთხვევებში რაიონების პარტიულმა და საბჭოთა ხაზით მომუშავე ხელ-
მძღვანელებმა სათანადოდ ვერ შეაფასეს დიდ სოციალისტურ მეურნეობებში
აღრიცხვის საქმის სწორედ დაყენების პოლიტიკური და სამეურნეო მნიშვნე-
ლობა, და რადგანაც მთელი რიგი მომუშავენი იჩენდნენ დანაშაულებრივ დაუ-
დევრობას და სჩადიოდნენ პირდაპირ მავნებლობასაც კი,—სახელმწიფოს არ
ჰქონდა ზედმიწევნითი ცნობები მარცვლეული კულტურების ნათესის ფართობე-
ბისა, მოსავლიანობისა და მთელი აღებული მოსავლის შესახებ.

ნათესი ფართობის და მოსავლიანობის აღრიცხვის წესიერად დაყენებას
ამეამად იქვს უაღრესად დიდი მნიშვნელობა პურეულისა და სხვა სასოფლო-
სამეურნეო პროდუქტების დამზადების ახალი მეთოდის ჩაბარებასთან დაკავში-

რებით, როდესაც მარცვლეულისა და სხვა პროდუქტების ჩაბარების ვალდებულება გამოანგარიშებულ უნდა იქნეს მოსავლიანობის შესახებ კონკრეტულ ცნობებზე დაყრდნობით მტკიცე განაცხედებისა და ნათესის საგვგამოფრთხილებების მეხედვით. ამ საქმეში საჭიროა განსაკუთრებული კლასობრივი სიფხიზლე და ყურადღება კულაქურ ელემენტებთან, ფართობების დამალვის ტენდენციებთან და მოსავლიანობის შესახებ ცნობების შემცირებასთან ბრძოლისათვის.

სახელმწიფო სარაიონთაშორისო კომისიების ერთ-ერთ ძირითად ამოცანას შეადგენს სააღრიცხვო ცნობების დამახინჯების წინააღმდეგ ბრძოლა, რათა თავიდან აცილებულ იქნეს სახელმწიფოს მოტყუება ნათესი ფართობებისა, მოსავლიანობისა და მთელი აღებული მოსავლის ზედმიწევნითი რაოდენობის გამორკვევის საქმეში.

საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე მოწყობილია მარცვლეული კულტურების მოსავლიანობისა და მთელი აღებული მოსავლის გამომრკვევი ორი სახელმწიფო სარაიონთაშორისო კომისია:

- 1) ტფილისის კომისია, რომელიც მომსახურებას უწევს საქართველოს სსრ აღმოსავლეთ ნაწილს და რომელიც იმყოფება ქ. ტფილისში, და
- 2) ქუთაისის კომისია, რომელიც მომსახურებას უწევს საქართველოს სსრ დასავლეთ ნაწილს და რომელიც იმყოფება ქ. ქუთაისში.

ამ კომისიების მუშაობისათვის სათანადო პირობების შექმნის მიზნით საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო და საქართველოს კომუნისტური პარტიის (ბ) ცენტრალური კომიტეტი ადგენენ:

1. წინადადება მიეცეს სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტებს და საქართველოს კომუნისტური პარტიის (ბ) რაიონულ კომიტეტებს:

ა) უზრუნველყონ ყოველგვარი დახმარების გაწევა სახელმწიფო სარაიონთაშორისო კომისიებისათვის მათ მიერ მარცვლეული კულტურების მოსავლიანობის გამოსარკვევად წარმოებულ მუშაობაში და კოლექტიურ მეურნეობებსა, საბჭოთა მეურნეობებსა და კოლექტივიზაციით მოუცავ სოფლებში საკონტროლო-სამეთვალყურეო საგუშაგოების მოწყობის საქმეში;

ბ) ხელი შეუწყონ სახელმწიფო სარაიონთაშორისო კომისიების თავმჯდომარეებს მეკონტროლ-მეთვალყურეთა შერჩევაში ელემენტარული აკრონომიული ცოდნის მქონე, მოწინავე, კლასობრივ მტკიცე კოლმეურნეთაგან, რომელთაც შეიძლება დაეყრდნენ სახელმწიფო სარაიონთაშორისო კომისიები;

გ) მოახდინონ მარცვლეული კულტურების მოსავლიანობის გამორკვევის ამოცანების გარშემო ფართო საზოგადოებრიობის მობილიზაცია, რამაც შესაძლებელ უნდა ჰქოს მარცვლეული კულტურების მოსავლიანობის ნამდვილი მდგომარეობის გამორკვევა თვითეულ სასოფლო საბჭოში, კოლექტიურ მეურნეობაში, საბჭოთა მეურნეობაში და სხვა მისთ. და გამოაშქარაოს ის კონკრეტული პირნი, რომელნიც ჰმალავენ ფართობებს და ზიანს აყენებენ სახელმწიფოს; ამისათვის გამოყენებულ უნდა იქნეს რაიონული პრესა, და საკონტროლო-სამეთვალყურეო საგუშაგოების გარშემო მობილიზებულ უნდა იქნენ პარტიული უჯრე-

დები, სასოფლო საბჭოები, კომისიები, ქალთა აქტივი და აქტივისტ-მობილიზირებული ნათესებისათვის მეთვალყურეობის გასაწევად და კომისიისათვის სისტემატურად თავიანთი ცნობების მისაწოდებლად მარცვლელთა კულტურების განსჯისა და გვეჯილებისა, ამინდისა და სხვა პირობების თაობაზე;

დ) განუმარტონ კოლექტიური მეურნეობების გამგეობებს, საბჭოთა მეურნეობების აღმინისტრაციას და სასოფლო საბჭოების თავჯდომარეებს, რომ მათ ეკრძალებათ მეკონტროლ-მეთვალყურეების საქმიანობაში ჩარევა, მათ მიერ გასაგზავნი წერილების დათვალეურების მოთხოვნა, მათთვის რაიმე სავალდებულო დირექტივის მიცემა და, მით უფრო, მათ მიმართ რაიმე რეპრესიის ხმარება საკონტროლო-სამეთვალყურეო მუშაობისათვის;

ე) ჩაებნენ სახელმწიფო სარაიონთაშორისო კომისიების მიერ პურეულის მოსავლის სანიმუშო საჩვენებელი აღებისა და საცდელი ლეწვის მოწყობისათვის წარმოებულ მუშაობაში, რათა ამ მუშაობით მოცულ იქნეს კოლექტიური მეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების რაც შეიძლება უფრო დიდი რიცხვი და თავიდან აცილებულ იქნეს უკანასკნელ შესაძლებლობამდე დანაკლისები მოსავლის აღებისა და ლეწვის დროს; ეს საქმე უნდა მოაწყონ სოციალისტური შეჯიბრებისა და დამკვირვებლობის საფუძველზე, საკოლმეურნეო და საბჭოთა ნაცად აქტივზე დაყრდნობით, და მიიღწევიონ კოლმეურნეთა მასები საკოლმეურნეო აქტივის დამკვირვებლად;

ვ) იტონიონ მუდმივ კონტროლ-ქვეშ სამიწათმოქმედო ორგანოებისა და სახალხო-სამეურნეო აღრიცხვის სამმართველოს სარაიონო ინსპექტორის მუშაობა, სახელდობრ ის ნაწილი, რაც დაკავშირებულია სახელმწიფო სარაიონთაშორისო კომისიების დავალებათა აღსრულებასთან, — ამ მუშაობის თვისების გაუმჯობესებისა და აპარატის ყველა რგოლელის და თვითთელი აღმასრულებლის პასუხისმგებლობის გაძლიერების მიზნით.

ჟ. კატეგორიულად აიკრძალოს სარაიონო სამიწათმოქმედო განყოფილებებისა და სახალხო-სამეურნეო აღრიცხვის სამმართველოს სარაიონო ინსპექტორის მოანგარიშ-მომუშავეთა მოხსნა და სხვა სამუშაოზე გაგზავნა საქართველოს სსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატთან და სახალხო-სამეურნეო აღრიცხვის სამმართველოსთან შეუთანხმებლად, და ძველი მომუშავენი აღრიცხვისა დაბრუნებულ იქნენ მათ წინანდელ სამუშაო ადგილებზე სარაიონო სამიწათმოქმედო განყოფილებებსა და სახალხო-სამეურნეო აღრიცხვის სამმართველოს სარაიონო ინსპექტურაში.

ზ. სახელმწიფო სარაიონთაშორისო კომისიების დებულების შესაბამისად:

ა) აიკრძალოს ყველა ადგილობრივ ორგანოს სახელმწიფო სარაიონთაშორისო კომისიების ოპერატიულ საქმიანობაში ჩარევა და ამ კომისიების მიმუშავეთა გადაყვან-გადმოყვანა და სხვაგან წარგზავნა;

ბ) დაევალოს მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატისა, მომარაგების სახალხო კომისარიატისა, საბჭოთა მეურნეობების სახალხო კომისარიატის რწმუნებულის სამმართველოს, სსრ კავშირის სახალხო კომისარიატისა და სხვა-

ბულ სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების დამზადების კომიტეტის რწმუნებულისა (საქართველოს სსრ-ში), სახელმწიფო დაზღვევის სამმართველო და სახალხო-სამეურნეო აღრიცხვის სამმართველოს ყველა ორგანოს წარმომადგენელს ხოლმე სახელმწიფო სარაიონთაშორისო კომისიებს ნათესი ფართობებისა და მოსავლიანობის გამოსარკვევად საჭირო ყველა მასალა და აგრეთვე ჯუშულები კომისიების მოთხოვნისამებრ;

გ) დაევალოს ყველა იმ ორგანიზაციას და საწარმოს, რომლის ცნობებსაც არ შეიცავს მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატის სათესვო ჯუშულები, წარუდგინოს ხოლმე თავისი ჯუშულები უშუალოდ სახელმწიფო სარაიონთაშორისო კომისიის დადგენილ ვადაზე;

დ) დაევალოს ადგილობრივ ორგანოებს—წარუდგინონ ხოლმე სახელმწიფო სარაიონთაშორისო კომისიებს ყველა მათ მიერ მოთხოვნილი მასალა, წარავლინონ მათ განკარგულებაში მომუშავენი საკონტროლო ღონისძიებათა და აგროტექნიკური კონსულტაციის განსახორციელებლად და აგრეთვე მისცენ მათ ტექნიკური საშუალებანი მასალის შესაგროვებლად და დასამუშავებლად;

ე) დაევალოს იუსტიციის ორგანოებს—განიხილონ ხოლმე რიგსგარეშე წესით სახელმწიფო სარაიონთაშორისო კომისიების მიერ გადაცემული საქმეები საბჭოთა სახელმწიფოს მოტყუებისათვის ბოროტეული მცდელობისა და ნათესი ფართობებისა, მოსავლიანობისა და მთლად აღებულა მოსავლის რაოდენობის თაობაზე არასწორე ცნობების წარდგენისათვის, აგრეთვე მოთხოვნილი მასალის წარდგენის მოვალეობის უგულვებელყოფისათვის პასუხისმგებლობაში მიცემის შესახებ;

ვ) წინადადება მიეცეს სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტებს—სახელმწიფო სარაიონთაშორისო კომისიების მუშაობის მოწყობის მიზნით—დაუყოვნებლივ უზრუნველყონ ეს კომისიები სათანადო სადგომებით შეცადინეობისათვის, თანამშრომელთა საჭირო შტატით, ტელეფონებით, განათებით, სათბობ-საცხები მასალით მანქანებისათვის და ბინებით მომუშავეთათვის.

საქ. სსრ ს.კ.ს-ის თავმჯდომარე გ. შვალახლიშვილი.

საქ. კ. პ. (ბ) ც კ-ის. მდივანი ლ. ზერია.

1933 წ. მაისის 10.

ტფილისი.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ 109 №-ში 1933 წ. მაისის 14.

172. დადგენილება ს.კ.ს.

„საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე ნათესი ფართობების და მოსავლის აღწერის ორგანიზაციის თაობაზე“ გამოცემული დადგენილების გაუქმების შესახებ.

სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს 1933 წ. მარტის 5-ის დადგენილებით დამტკიცებული—მარცვლეული კულტურების მოსავლიანობისა და აღებული მოსავლის საერთო რაოდენობის გამომრკვევი მუდმივი სახელმწიფო კომისიების დებულების გამოცემასთან დაკავშირებით (სსრკ კან. კრ. 1933 წ. მე-17 №-ი, მუხ. 97ა და 97ბ), საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1932 წ. ივნისის 11-ის დადგენილება „საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე ნათესი ფართობებისა და მოსავლის აღწერის ორგანიზაციის შესახებ“ (საქ. სსრ კან. კრ. 1932 წ. მე-14 №-ი, მუხ. 121) გაუქმებულ იქნეს.

საქ. სსრ ს.კ.ს.-ის თავმჯდომარე გ. მგალობლიშვილი.

საქ. სსრ ს.კ.ს.-ის საქმეთა მმართველი რ. შოშახია.

1933 წ. მაისის 13.

ტფილისი.

შ რ ო მ ა

173. დადგენილება ც.ა.კ. და ს.კ.ს.

1933 წელს საგზაო მშენებლობაში მოსახლეობის შრომითი მონაწილეობის ნორმების შესახებ.

ვინაიდან სოფლის მოსახლეობა უშუალოდ დაინტერესებულია ურესო გზების ქსელის გაუმჯობესებასა და განვითარებაში, და 1933 წელს საგზაო მშენებლობის მინიმალური პროგრამა საკმარისად უზრუნველყოფილი არ არის არაკვალიფიციური მუშა-ძალით, სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

1. დაწესებულ იქნეს, რომ შრომის საგზაო ბეგარაზე, ამ ბეგარის დებულების თანახმად (ა/კსფსრ კან. კრ. 1930 წ. მე-13 №-ი, მუხ. 148; 1931 წ. მე-2 №-ი, მუხ. 16 და 17), გასაწვევი მოსახლეობა შეიძლება გამოყენებულ იქნეს 1933 წელს საგზაო სამუშაოებზე:

ა) პირადი შრომითი მონაწილეობით საგზაო სამუშაოებში 15 დღის ფარგლებში საგაკვეთილო დებულებით გათვალისწინებული დატვირთვის ნორმების კვალობაზე;

ბ) საგზაო სამუშაოებისათვის მუშა-საქონლის გამოყენებით საჭირო საქაპანიზიდიო ტრანსპორტის საშუალებათა და ინვენტარიითურთ 15 საზიდაე-დღის

ფარგლებში თვითიველ უღელ მუშა-საქონელზე საგაყვეთილო დებულების ნორმების თანახმად გამოანგარიშებული დატვირთვის კვალობაზე.

2. ზემოაღნიშნული მუშა-დღეებისა და საზიდავ-დღეების ზედგენილობის შემთხვევაში მუშა-დღეების მიხედვით შრომის საგზაო ბეგარაზე გაიწვევიან როგორც კოლექტიური, ისე ინდივიდუალური საგლეხო მეურნეობანი და აგრეთვე მთელი მოსახლეობა, გარდა ამა დადგენილების მე-3 მუხლით გათვალისწინებული პირებისა და იმ პირებისა, რომელნიც განთავისუფლებულ უნდა იქნენ შრომის საგზაო ბეგარისა-გან* საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე შრომის საგზაო ბეგარის ჩატარების შე-სახებ* გამოცემული სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1930 წ. აგვისტოს 20-ის დადგენილების თანახმად (საქ. სსრ კან. კრ. 1930 წ. მე-16 №-ი, მუხ. 256; 1932 წ. მე-2 №-ი, მუხ. 43).

3. სასოფლო-სამეურნეო გადასახადით ინდივიდუალური წესისამებრ დაბე-გრილი მეურნეობანი (კულაკური) და ამ მეურნეობების შედგენილობაში შემავალი პირნი, აგრეთვე სარეწაო გადასახადით დაბეგრილი კერძო მეურნეობანი და საშემოსავლო გადასახადის მე-3 №-ის განრიგების კვალობაზე დაბეგრილი პირ-ნი შრომის საგზაო ბეგარაზე გაიწვევიან 1933 წელს სხვა მეურნეობებისა და მო-სახლეობისათვის დაწესებული მუშა-დღეებისა და საზიდავ-დღეების ნორმებთან შედარებით 50%-ით გადიდებული ნორმების კვალობაზე.

4. ცნობილ იქნეს, რომ საგზაო მშენებლობაში მოსახლეობის მონაწილეო-ბა ამ მშენებლობის საჭიროებისათვის თავისი საქაპანზიდვო ტრანსპორტის გა-მოყვანით მოსახლეობის ძირითადი მოვალეობაა საქაპანზიდვო ბეგარის სფეროში, და რომ მოსახლეობის გაწვევა გადაზიდვისათვის სხვა სახალხო-სამეურნეო საჭი-როებათა დასაკმაყოფილებლად, გარდა კანონით პირდაპირ გათვალისწინებულისა, ჩატარებულ უნდა იქნეს მარტოოდენ მოგროვების წესით ზელშეკრულებისა და თვითვალდების საფუძველზე.

5. მიენდოს საქართველოს სსრ გზატკეცილებისა, ყამირგზებისა და საე-ტომობილო ტრანსპორტის სამმართველოს—გამოსცეს 10 დღის ვადაზე, საქარ-თველოს სსრ შრომის სახალხო კომისარიატთან და საქართველოს სსრ ფინანს-თა სახალხო კომისარიატთან შეთანხმებით, ინსტრუქცია ამა დადგენილების შე-საფარდებლად.

სრ. საქ. ც.ა.კ.-ის თავმჯდომარე ფ. შახარაძე.

საქ. სსრ ს.კ. ს.-ის თავმჯდომარე გ. შვალაბლიშვილი.

სრ. საქ. ც. ა. კ.-ის მდივანი თ. უღენტო.

1933 წ. მაისის 7.

ტფილისი.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ 105 №-ში 1933 წ. მაისის 9.

174. დადგენილება ც.ა.კ. და ს.კ.ს.

მოსახლეობის შრომითი მონაწილეობით საგზაო მშენებლობის ტერიტორიების რეზის შესახებ.

1933 წ. საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე მოსახლეობის შრომითი მონაწილეობით საგზაო მშენებლობის გეგმების წარმატებით აღსრულებისა და საგზაო სამუშაოებზე შრომითი საგზაო ბეგარის წესით მოსახლეობის გეგმაშეწონილად გამოყენების უზრუნველყოფისათვის, თანაც ამ სამუშაოების სასოფლო-სამეურნეო კამპანიის სამუშაოებთან დაკავშირებით, სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღდგენენ:

1. ჩატარებულ იქნეს 1933 წლის მაისის 20-დან ივნისის 20-მდე მოსახლეობის შრომითი მონაწილეობით საგზაო მშენებლობის თვიური.

2. თვიურის ძირითად ამოცანას შეადგენს მშრომელი მოსახლეობის ფართოდ ჩაბმა გზათა მშენებლობაში მასური ახსნა-განმარტებითი კამპანიით და მშრომელი მოსახლეობის მონაწილეობით განსახორციელებელ საგზაო სამუშაოების გეგმიანად მოწყობა.

3. თვიურის განმედილობაში ჩასატარებელი მუშაობა დაყოფილ უნდა იქნეს ორ პერიოდად: მოსამზადებელი და მოსაბრუნების ორგანიზაციულად გამოყენება საგზაო სამუშაოებზე.

4. თვიურის ჩატარებისათვის ხელმძღვანელობის გასაწევად მოწყობილ იქნეს უგზაობასთან ბრძოლის რესპუბლიკანური კომისია (შტაბი), ამხ. ფ. შახარაძის თავმჯდომარეობით და ამხანაგთა ვ. ქურდაძისა (თავმჯდომარის მოადგილე), მ. ვარამაშვილისა (სრულიად საქართველოს ცენტ. აღმ. კ-ტის საორგანიზაციო განყოფილება), თათარიშვილისა (საქართველოს სსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატი), კვიციანიძისა („ავტოგზის“ საზ-ბა), შახაზიანისა (საქ. ალკც ცენტრ. კომიტეტი), კაკიაშვილისა (საქ. სსრ გზატკ. ყამირგზ. და საავტომობ. ტრანსპ. სამმართველო) და „შოსპორტმშენი“-ს კავშირის ცენტრალური გამგეობისა და გაზეთების „კომუნისტისა“, „ტიფლისკი რაბოჩი“-სა და „კოლექტივიზაციის“ რედაქციების წარმომადგენელთა შედგენილობით.

5. წინადადება მიეცეს სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტებსა და დამოუკიდებელ საადმინისტრაციო-სამეურნეო ერთეულებად გამოყოფილი ქალაქების საქალაქო საბჭოებს:

ა) იხმარონ ლიონისძიებანი, რაც უზრუნველყოფს სათანადო რაიონების ტერიტორიაზე მოსახლეობის შრომითი მონაწილეობით საგზაო მშენებლობის თვიურის ჩატარებას, და ბ) მოაწყონ უგზაობასთან ბრძოლის სარაიონო კომისიები (შტაბები).

6. მიენდოს საქართველოს სსრ შედგენილობაში შემავალი ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ავტონომიური ოლქის ცენტრალურ აღმასრულებელ კომი-

ტეტებს — განახორციელონ ამ რესპუბლიკებისა და ოლქის ტერიტორიაზე დონის-
ძიებანი, რაც უზრუნველყოფს ამ დადგენილების აღსრულებას.

სრ. საქ. ც. ა. კ-ის თავმჯდომარე ფ. შაბარაძე.

საქ. სსრ ს.კ.ს-ოს თავმჯდომარე გ. მგალობლიშვილი

სრ. საქ. ც. ა. კ-ის მდივანი თ. უღენტო.

1933 წ. მაისის 13.

ტფილისი.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ 112 №-ში 1933 წ. მაისის 17.

სასამართლო წყობილება და სამართლის წარმოება

175. დადგენილება ც.ა.კ. და ს.კ.ს.

სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 346 მუხლის 1-ლი ნაწილისა, 355
355, 359 და 370 მუხლების შეცვლის შესახებ.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და
საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღგენენ:

სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 346 მუხლის 1-ლი ნაწილი,
353, 355, 359 და 370 მუხლები (საქ. სსრ კან. კრ. 1926 წ. მე-6 №-ი, მუხ.
128) მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„346 (1-ლი ნაწ.) ყველა საჩივარი სახალხო სასამართლოს განაჩენისა და
დადგენილებაზე და სახალხო მოსამართლის დადგენილებაზე შეტანილ უნდა იქ-
ნეს ხუთი დღე-ღამის განმავლობაში სახალხო სასამართლოს განსაჩივრებელი
განაჩენისა თუ დადგენილების ან სახალხო მოსამართლის დადგენილების გამო-
ტანის დღიდან“.

„353. სამართალში მიცემულს უფლება აქვს ხუთი დღე-ღამის განმავლო-
ბაში მისთვის შეტყობინებისა და განაჩენის ასლის ჩაბარების დღიდან შეიტა-
ნოს თხოვნა საქმის ხელახალი განხილვის შესახებ; თხოვნაში აღნიშნულ უნდა
იყოს სამართალში მიცემულის გამოუცხადებლობის მიზეზი“.

„355. სამართალში მიცემულს უფლება აქვს ხუთი დღე-ღამის განმავლო-
ბაში იმ დღიდან, რაც საქმის ხელახალი განხილვის შესახებ შეტანილი თხოვნის
უშედეგოდ დატოვება ეცნობა, შეიტანოს საერთო წესით საკასაციო საჩივარი
სახალხო სასამართლოს სადაუსწრებლო განაჩენზე“.

„359. უკეთეს სამართალში მიცემულს სადაუსწრებლო განაჩენზე საპასუხო
თხოვნა არ შეუტანია, მას უფლება აქვს ხუთი დღე-ღამის განმავლობაში შე-
ტყობინებისა და სადაუსწრებლო განაჩენის ასლის ჩაბარების დღიდან შეიტანოს
საერთო წესით სადაუსწრებლო განაჩენზე საკასაციო საჩივარი“.

„370. მსჯავრდადებულს შეუძლიან სასამართლოს ბრძანება განასრულონ საქასაციო წესით ხუთი დღე-ღამის განმავლობაში ბრძანების გამოტანის დღიდან, უკეთუ მსჯავრდადებული საქმის განხილვას დაესწრო, ან მსჯავრდადებულისათვის ბრძანების ასლის ჩაბარების დღიდან, უკეთუ ბრძანება გამოტანილია მის დაუსწრებლად“.

სრ. საქ. ც.ა.კ-ის თავმჯდომარე ფ. შაბარაძე.

საქ. სსრ ს.კ.ს-ოს თავმჯდომარე გ. შვალაბლიშვილი.

სრ. საქ. ც.ა.კ-ის მდივანი თ. ულენტი.

1933 წ. მაისის 9.

ტფილისი.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ 121 №-ში 1933 წ., მაისის 28.

საქართველოს სოც. საგზ. რესპუბლიკის

მუშათა და კლესთა მთავრობის

კანონთა და განკარგულებათა კრებულის

— საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს და ეკონომიური საბჭოს საქმეთა მმართველობის გამოცემა —

— (გამოდის ქართულ და რუსულ ენაზე) —

ხელის მოწერის უასი 1933 წლის მეორე ნახევრისათვის
(თეთრეული ტექსტისა)

===== 5 მ ა ნ ე თ ი =====

ქართული
ენების ინსტიტუტი

გ ა ნ რ ი ბ ე ბ ა

საქართველოს სსრ მუშათა და გლეხთა მთავრობის

კანონთა და განკარგულებათა კრებულის

უფახოდ დაგზავნიხადვის 1933 წელს

მან რიცხე	დაწესებულებანი	ცალდების რიცხვი
1	ავტონომიური რესპუბლიკების და ავტონომიური ოლქის ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტებს	5
2	სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტებს და საქალაქო საბჭოებს .	2
3	სასოფლო საბჭოებს	1
4	საქართველოს სსრ სახალხო კომისარიატებს და მათ თანაბარ ცენტრალურ სამმართველოებს	3
5	საქართველოს სსრ იუსტიციის სახალხო კომისარიატს	7
6	ავტონომიური რესპუბლიკების და ავტონომიური ოლქის სახალხო კომისარიატებს და ცენტრალურ სამმართველოებს	2
7	ავტონომიური რესპუბლიკების და ავტონომიური ოლქის იუსტიციის ცენტრალურ ორგანოებს	3
8	საქართველოს სსრ უზენაეს სასამართლოს	12
9	ავტონომიური რესპუბლიკების და ავტონომიური ოლქის უმაღლეს და მთავარ სასამართლოებს	5
10	სახალხო სასამართლოებს	1
11	სარაიონო პროკურორებს	1
12	სახალხო გამომძიებლებს	1

ფასა 20 კაპ.